

KÖZLEMÉNY

A háztartási, a nem pénzügyi vállalati és a bankközi kamatlábakról 2006 júliusában

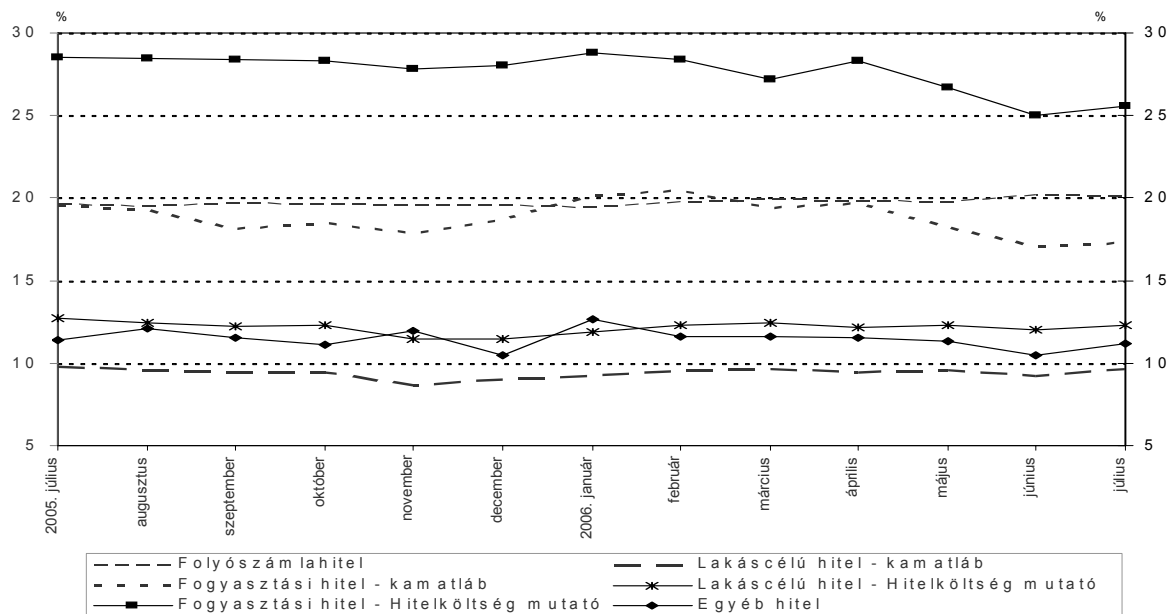
2006 júliusában a háztartásoknak nyújtott forintban denominált hitelek átlagos kamatlábai az eddig tapasztalható csökkenő illetve stagnáló tendenciát megtörve, a folyószámla hiteleket kivéve emelkedtek. A háztartási szektor legfeljebb kétéves lejáratú betéteinek átlagos kamatlába kismértékben emelkedett, míg a két éven túli lejáratú betétek átlagos kamatlába összetétel-változás következtében csökkent. A nem pénzügyi vállalatok forintban denominált folyószámlahiteleinek és éven belüli lekötésű betéteinek átlagos kamatlábai az eddigi stagnálás után emelkedtek.

A háztartások euróban denominált fogyasztási hiteleinek átlagos kamatlába emelkedett, folytatva az eddig is tapasztalható, 2006 elejétől tartó erőteljes növekedési tendenciát. A háztartások euróban denominált folyószámlahiteleinek kamatlába a júniusi kismértékű emelkedést követően ismét növekedett. A nem pénzügyi vállalatok euróban denominált folyószámlahiteleinek átlagkamatlába júliusban kismértékben emelkedett.

1. Háztartások

1.1. A forinthitelek és forintbetétek adatai

1. ábra: A háztartásokkal kötött forinthitel-szerződések havi átlagos kamatlába és hitelköltség mutatója

A **háztartási szektor** folyószámlahiteleinek átlagkamatlába 2006. júliusban 9 bázisponttal 20,10%-ra módosult. A lakáscélú hitelek piaci szintű¹ átlagos kamatlába 37 bázisponttal 9,61%-ra, átlagos hitelköltség mutatója pedig 25 bázisponttal 12,29%-ra emelkedett. A fogyasztási hitelek átlagos kamatlába és hitelköltség mutatója 2006 elejétől csökkenő tendenciát mutat, azonban júliusban a fogyasztási hitelek átlagkamatlába 23 bázisponttal 17,29%-ra, átlagos hitelköltség mutatója pedig 53 bázisponttal 25,55%-ra emelkedett. Az egyéb hitelek átlagkamatlába kamatlábváltozás miatt 69 bázisponttal 11,15%-ra emelkedett.

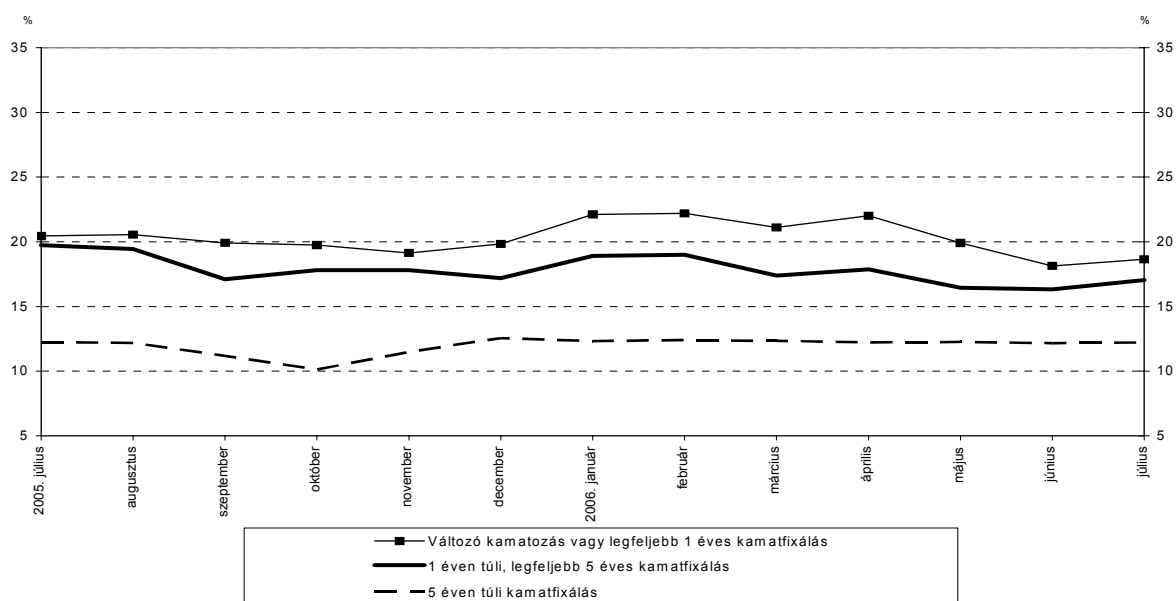
¹ A közleményben a lakáscélú hitelek piaci szintű kamatlábai és hitelköltség mutatói szerepelnek. A támogatott lakáscélú hitelek esetében a támogatással korrigált kamatlábértéket tartalmazza az átlagos kamatláb és hitelköltség mutató.

2006. júliusban a megkötött fogyasztási hitelszerződések összértéke 20,2 milliárd forintot tett ki, amely 0,2 milliárd forinttal alacsonyabb az előző havi értéknél. A folyószámlahiteleken kívüli hitelek új szerződésein belül a fogyasztási hitelek aránya júniusról júliusra 45,5%-ról 50,9%-ra emelkedett.

A 2006. júliusban kötött lakáscélú hitelszerződések értéke 3,4 milliárd forinttal 13,7 milliárd forintra csökkent. A folyószámlahiteleken kívüli hitelek új szerződésein belül a lakáscélú hitelek aránya 38,1%-ról 34,4%-ra csökkent.

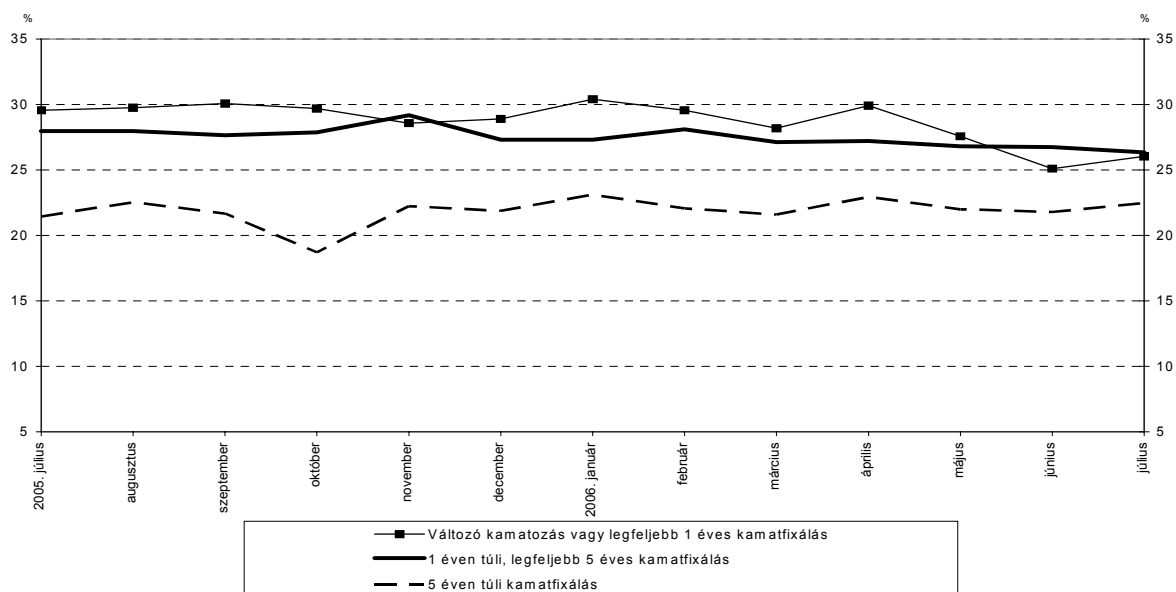
Az egyéb hitelek esetében az új szerződések értéke 2006. júliusban 5,8 milliárd forint volt, amely az összes folyószámlahitelen kívüli hitel 14,7%-át tette ki. Az új szerződések értéke 1,6 milliárd forinttal, míg aránya 1,8 százalékponttal csökkent júniusról júliusra.

2. ábra: A forint fogyasztási hitelek havi átlagos kamatlába

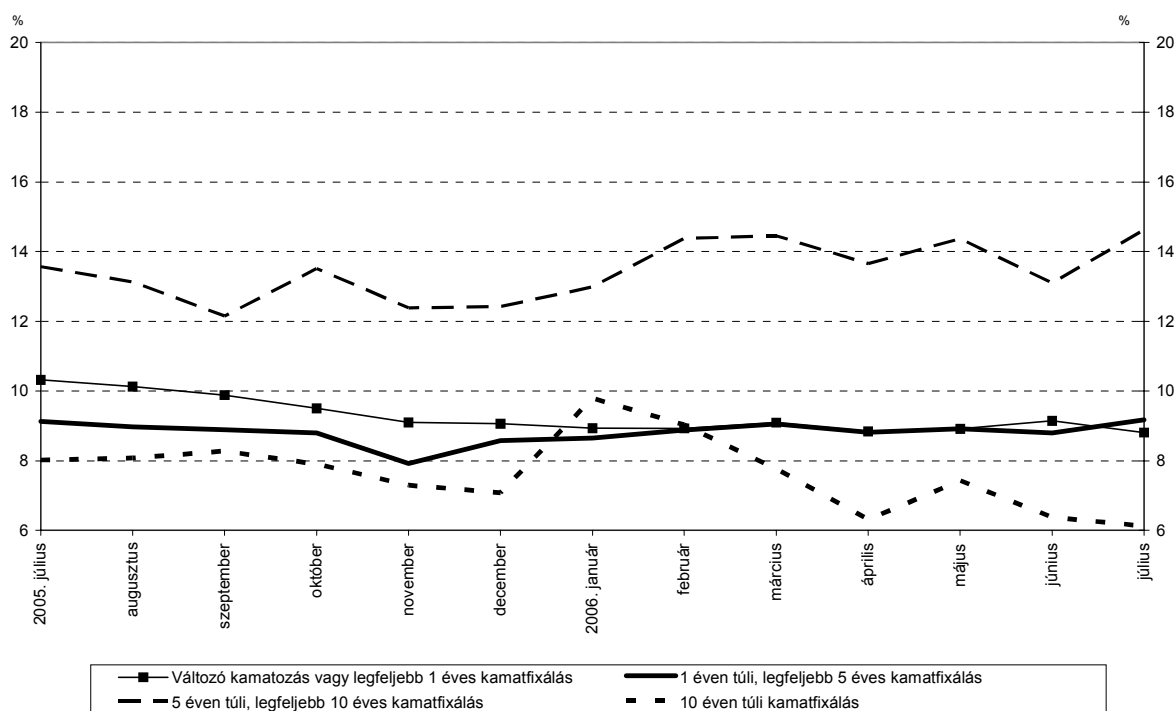
A **fogyasztási hitelek** esetében a változó kamatozású vagy legfeljebb 1 éves kamatfixálású hitelek átlagos kamatlába júliusban 53 bázisponttal 18,66%-ra, az éven túli, legfeljebb 5 éves kamatfixálású hiteleké 71 bázisponttal 17,04%-ra emelkedett; míg az 5 éven túli kamatfixálású hiteleké 5 bázisponttal 12,21%-ra módosult.

3. ábra: A forint fogyasztási hitelek havi átlagos hitelköltség mutatója

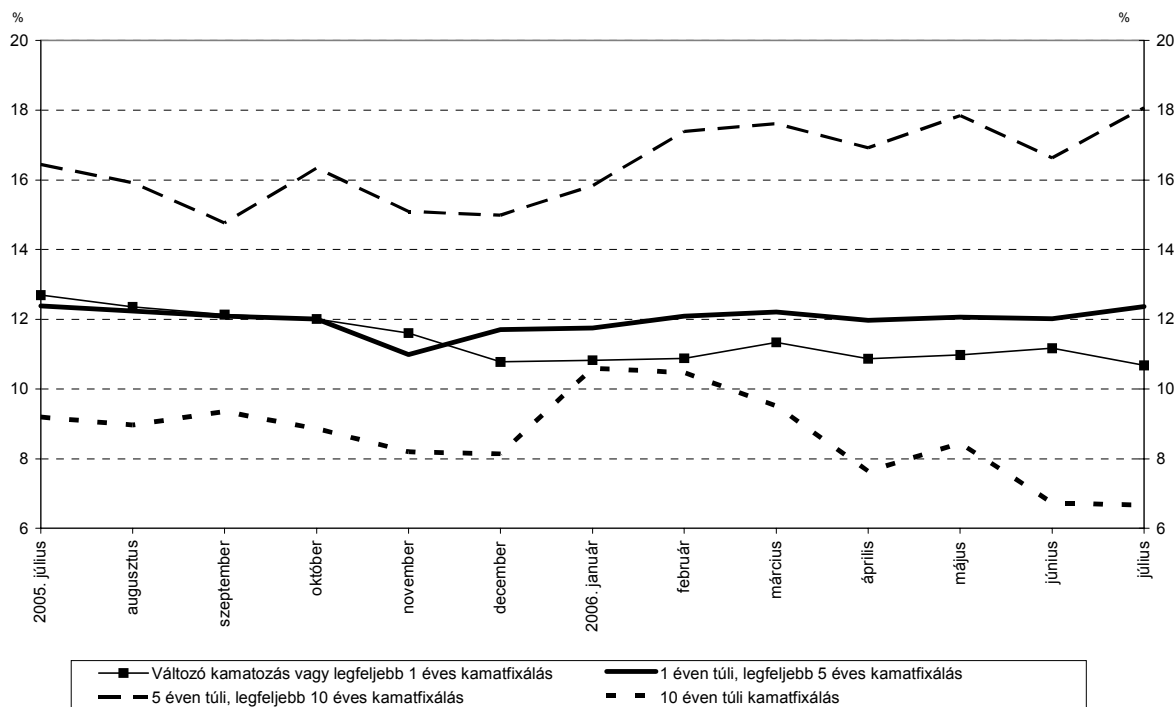
A **fogyasztási hitelek** esetében a változó kamatozású vagy legfeljebb 1 éves kamatfixálású hitelek átlagos hitelköltség mutatója 94 bázisponttal 26,03%-ra emelkedett; az éven túli, legfeljebb 5 éves kamatfixálású hiteleké 42 bázisponttal 26,34%-ra csökkent; az 5 éven túli kamatfixálású hiteleké pedig 70 bázisponttal 22,50%-ra emelkedett.

4. ábra: A forint lakáscélú hitelek havi átlagos kamatlába

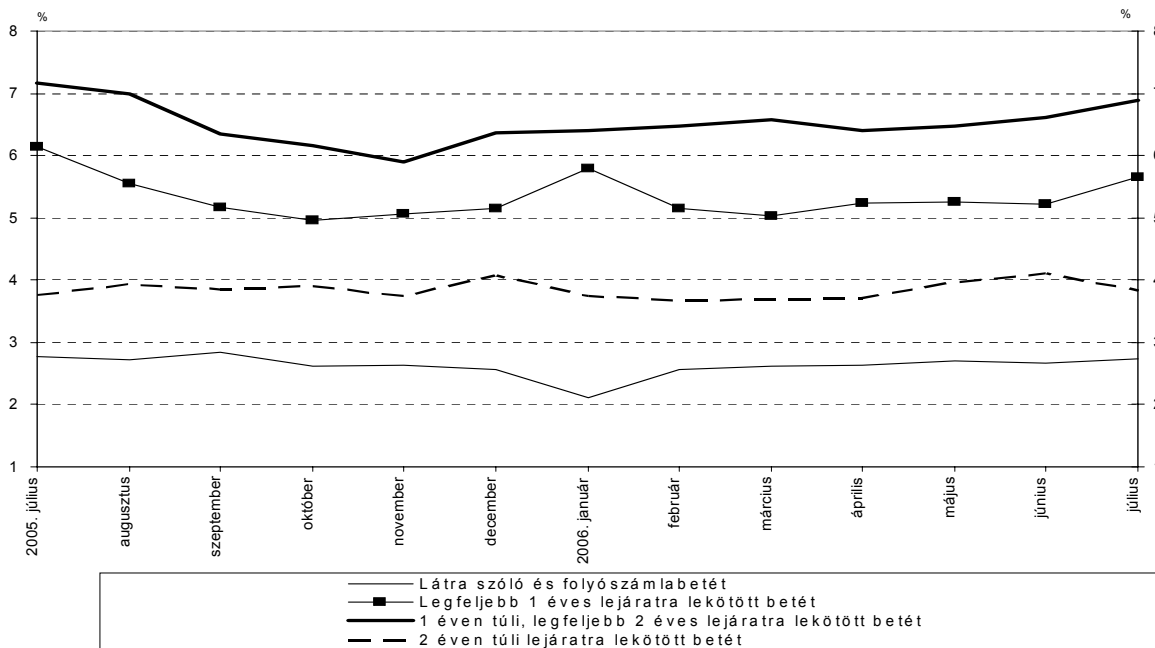
A **lakáscélú hitelek** esetében a változó kamatozású vagy legfeljebb 1 éves kamatfixálású hitelek átlagos kamatlába júliusban 33 bázisponttal 8,81%-ra csökkent; az éven túli, legfeljebb 5 éves kamatfixálású hitelek átlagos kamatlába 38 bázisponttal 9,18%-ra emelkedett; az 5 éven túli, legfeljebb 10 éves kamatfixálású lakáscélú hiteleké a hitelek összetételének megváltozása miatt 153 bázisponttal 14,63%-ra emelkedett; a 10 éven túli kamatfixálású lakáscélú hitelek átlagos kamatlába 25 bázisponttal 6,13%-ra csökkent.

5. ábra: A forint lakáscélú hitelek havi átlagos hitelköltség mutatója

A lakáscélú hitelek esetében a változó kamatozású vagy legfeljebb 1 éves kamatfixálású hitelek átlagos hitelköltség mutatója júliusban 49 bázisponttal 10,67%-ra csökkent; az éven túli, legfeljebb 5 éves kamatfixálású hitelek átlagos hitelköltség mutatója 34 bázisponttal 12,36%-ra emelkedett; az 5 éven túli, legfeljebb 10 éves kamatfixálású lakáscélú hitelek átlagos hitelköltség mutatója összetétel-változás következtében 144 bázisponttal 18,07%-ra emelkedett; a 10 éven túli kamatfixálású lakáscélú hiteleké pedig 7 bázisponttal 6,67%-ra módosult.

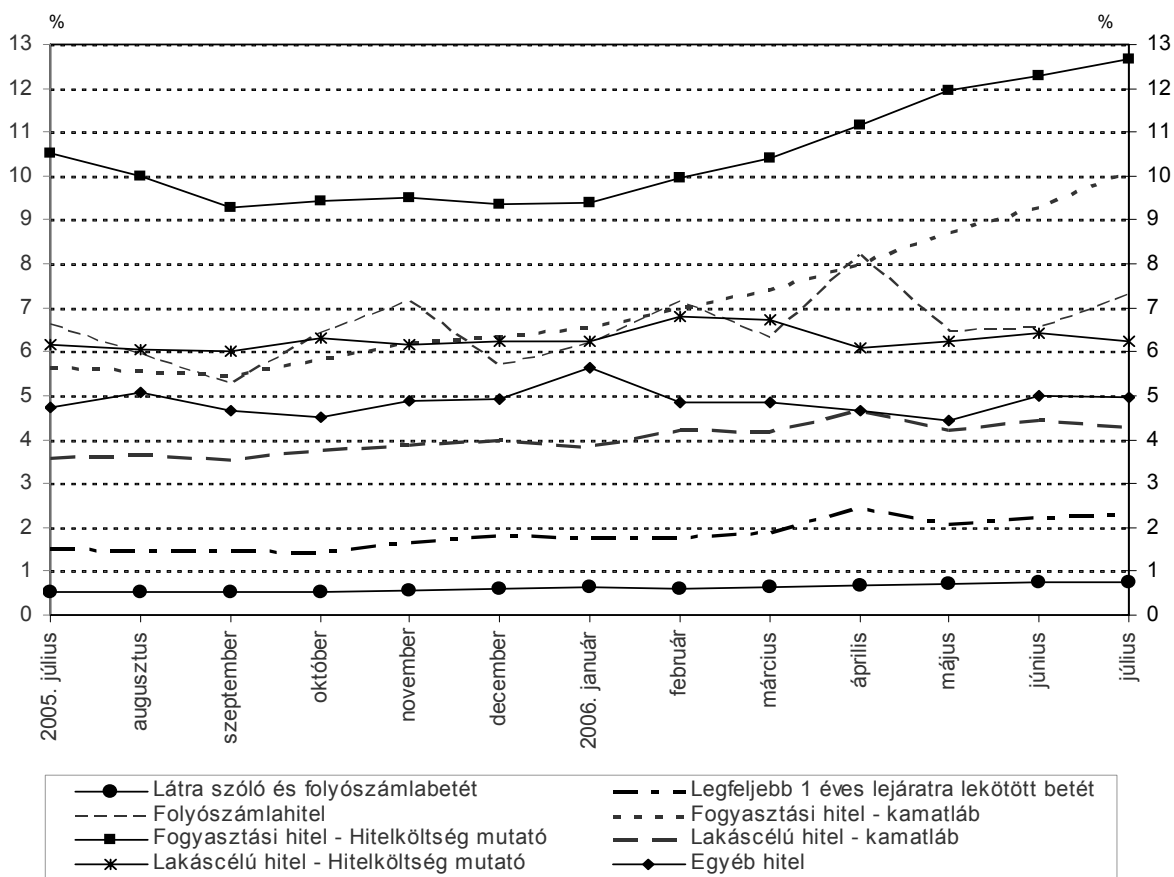
6. ábra: A háztartásokkal kötött forintbetét-szerződések havi átlagos kamatlába

A látra szóló betétek átlagkamatlába 2006. júliusban 7 bázisponttal 2,73%-ra módosult. Az éven belüli lejáratra lekötött betétek átlagkamatlába 44 bázisponttal 5,65%-ra; az éven túli, legfeljebb 2 éves lejáratra lekötött betétek átlagos kamatlába 28 bázisponttal 6,89%-ra emelkedett; a két éven túli lejáratra lekötött betétek átlagos kamatlába pedig összetétel-változás miatt 28 bázisponttal 3,83%-ra csökkent. A lekötött betétek új szerződéseinek értéke júliusban 693,2 milliárd forintot tett ki, amely 100,5 milliárd forinttal magasabb az előző havi értéknél.

1.2. Az eurohitelek és eurobetétek adatai

7. ábra: A háztartásokkal kötött euro hitelszerződések havi átlagos kamatlába és hitelköltség mutatója, valamint a háztartásokkal kötött euro betétszerződések havi átlagos kamatlába ²

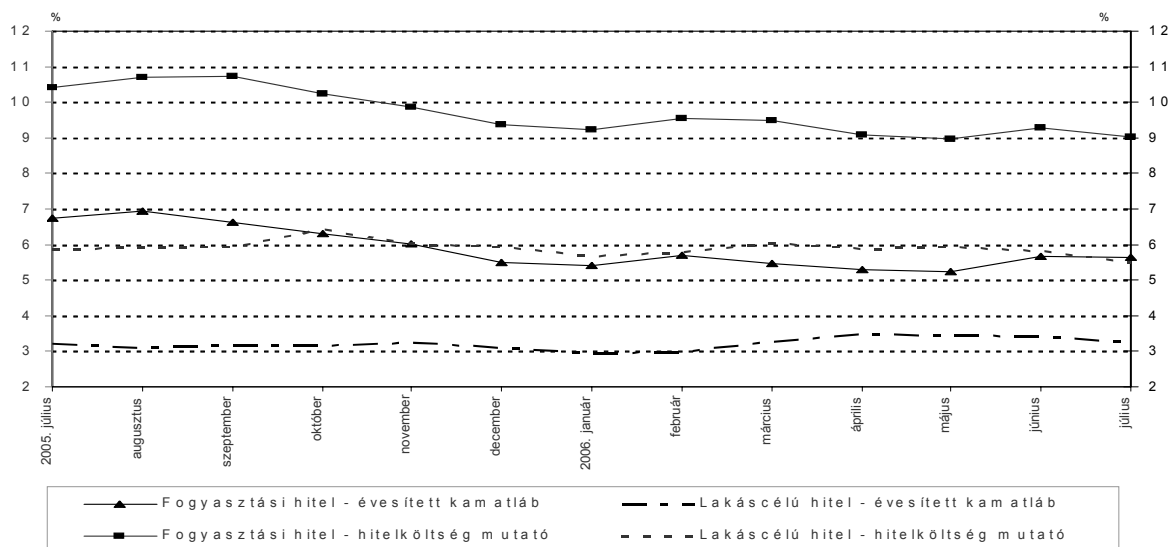
Az euróban denominált folyószámlahitelek átlagkamatlába 2006. júliusban kamatlábváltozás miatt 78 bázisponttal 7,30%-ra emelkedett. A változó kamatozású vagy legfeljebb 1 éves kamatfixálású lakáscélú hitelek átlagos kamatlába 13 bázisponttal 4,30%-ra, átlagos hitelköltség mutatója 19 bázisponttal 6,25%-ra módosult. 2006. januárja óta a változó kamatozású vagy legfeljebb 1 éves kamatfixálású fogyasztási hitelek átlagkamatlába és hitelköltség mutatója az Euribor növekedését meghaladó ütemben növekedett. 2006. júliusában a változó kamatozású vagy legfeljebb 1 éves kamatfixálású fogyasztási hitelek átlagkamatlába kamatlábváltozás miatt 84 bázisponttal 10,13%-ra, átlagos hitelköltség mutatója pedig 38 bázisponttal 12,68%-ra emelkedett. A változó kamatozású vagy legfeljebb 1 éves kamatfixálású egyéb hitelek átlagkamatlába 2 bázisponttal 4,97%-ra módosult. A változó kamatozású vagy legfeljebb 1 éves kamatfixálású fogyasztási hitelek új szerződéseinek értéke 0,2 milliárd forinttal 0,8 milliárd forintra; a változó kamatozású vagy legfeljebb 1 éves kamatfixálású lakáscélú hitelek új szerződéseinek értéke 0,2 milliárd forinttal 0,4 milliárd forintra; az egyéb hiteleké pedig 1,2 milliárd forinttal 1,0 milliárd forintra csökkent.

A háztartások éven belüli lekötésű eurobetéteinek átlagos kamatlába 9 bázisponttal 2,29%-ra; a látra szóló és folyószámlabetéteké pedig 2 bázisponttal 0,76%-ra módosult. Az éven belüli lejáratra lekötött betétek új szerződéseinek értéke 8,3 milliárd forinttal 81,7 milliárd forintra csökkent.

² Az ábra a fogyasztási hitelek, a lakáscélú hitelek és az egyéb hitelek esetében a változó kamatozású vagy legfeljebb egy éves kamatfixálású hitelek adatait tartalmazza.

1.3. A svájci frank fogyasztási és lakáscélú hitelek adatai

8. ábra: A háztartásokkal kötött változó kamatozású vagy legfeljebb 1 éves kamatfixálású svájci frank fogyasztási és lakáscélú hitelek átlagos évesített kamatlába valamint hitelköltség mutatója³

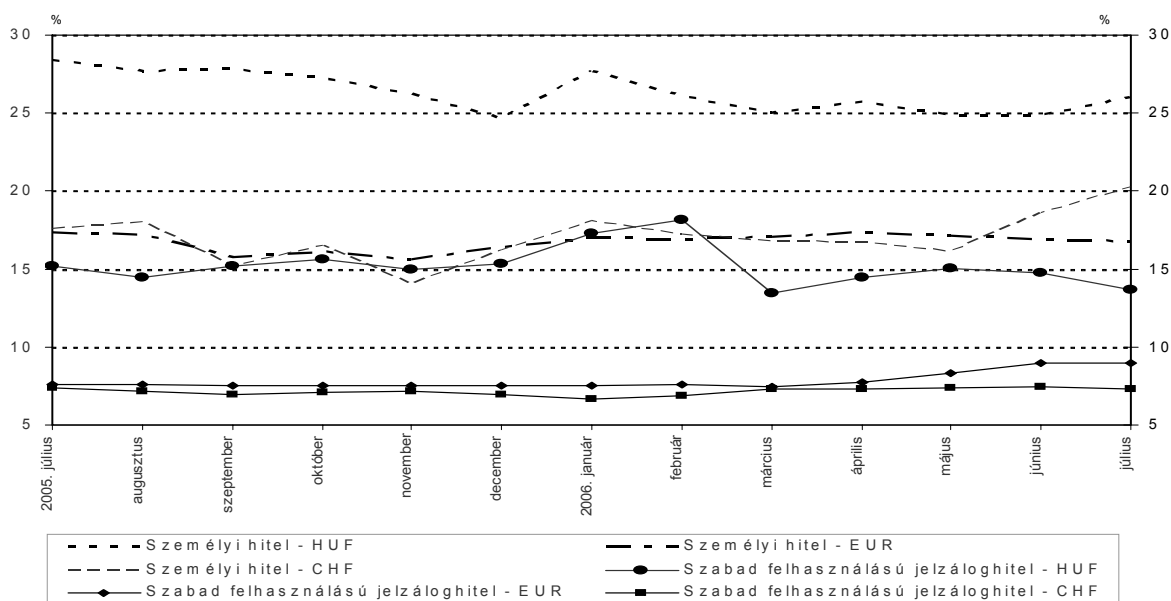

A változó kamatozású vagy legfeljebb 1 éves kamatfixálású svájci frank fogyasztási hitelek átlagos évesített kamatlába 2006. júliusban a júniusi kismértékű növekedés ellenére az eddigi kamatsökkenési tendenciát folytatva 3 bázisponttal 5,65%-ra módosult, átlagos hitelköltség mutatója pedig 27 bázisponttal 9,02%-ra csökkent.

A változó kamatozású vagy legfeljebb 1 éves kamatfixálású svájci frank lakáscélú hitelek átlagos évesített kamatlába 17 bázisponttal 3,23%-ra változott, átlagos hitelköltség mutatója pedig 34 bázisponttal 5,48%-ra csökkent.

1.4. A háztartási szektor forint, euro és svájci frank hiteleinek összehasonlítása

9. ábra: A változó kamatozású vagy legfeljebb 1 éves kamatfixálású forint, euro és svájci frank személyi hitelek és szabad felhasználású jelzáloghitelek hitelköltség mutatója

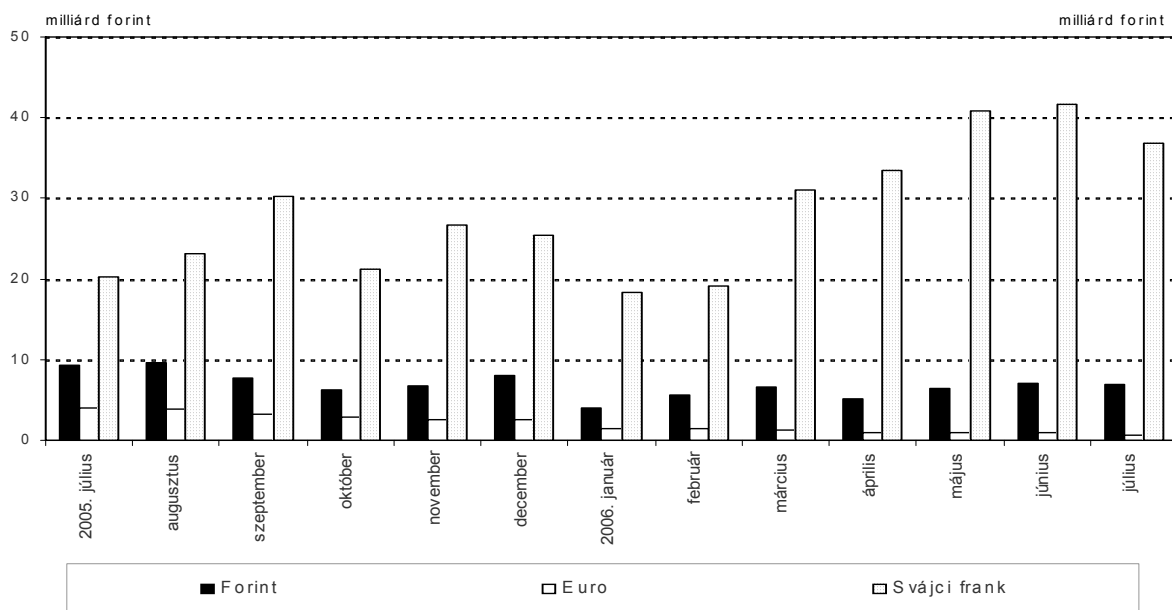

³ A fogyasztási hitelek a svájci frank hitelek esetében csak a személyi hiteleket és a szabad felhasználású jelzáloghiteleket tartalmazzák. A gépjárművásárlási hitelek adatait nem közöljük, mert kevés adatszolgáltató adata áll rendelkezésre. A svájci frankban denominált egyéb fogyasztási hitelekről (pl. áruvásárlási hitel) nem gyűjtünk adatokat.

A háztartási szektor változó kamatozású vagy legfeljebb 1 éves kamatfixálású személyi hitelei esetében a forintbitelek átlagos hitelköltség mutatója hitelköltség mutató változás miatt 112 bázisponttal 26,01%-ra emelkedett, az eurohiteleké 18 bázisponttal 16,76%-ra módosult, míg a svájci frank hiteleké az egyedi hitelköltség mutatók változása miatt 161 bázisponttal 20,21%-ra emelkedett.

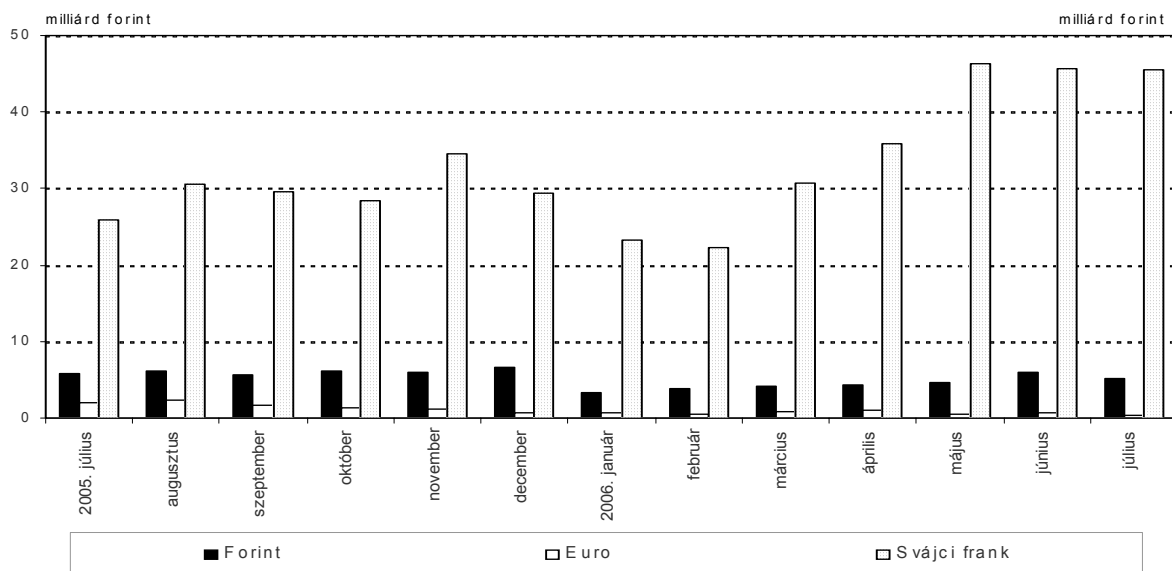
A változó kamatozású vagy legfeljebb 1 éves kamatfixálású szabad felhasználású jelzáloghitelek esetében a forintbitelek átlagos hitelköltség mutatója 107 bázisponttal 13,70%-ra csökkent, az eurohiteleké 1 bázisponttal 8,98%-ra, a svájci frank hiteleké pedig 11 bázisponttal 7,33%-ra módosult.

10. ábra: A változó kamatozású vagy legfeljebb 1 éves kamatfixálású forint, euro és svájci frank személyi hitelek és szabad felhasználású jelzáloghitelek új szerződéseinek értéke

2006 júliusában a szabad felhasználású jelzáloghitelek és a személyi hitelek új szerződéseinek értéke a forint denomináció esetében 0,2 milliárd forinttal 6,9 milliárd forintra, az euro denomináció esetében 0,3 milliárd forinttal 0,7 milliárd forintra, a svájci frankban denominált hiteleké pedig 4,9 milliárd forinttal 36,8 milliárd forintra csökkent.

11. ábra: A változó kamatozású vagy legfeljebb 1 éves kamatfixálású forint, euro és svájci frank lakáscélú hitelek új szerződéseinek értéke

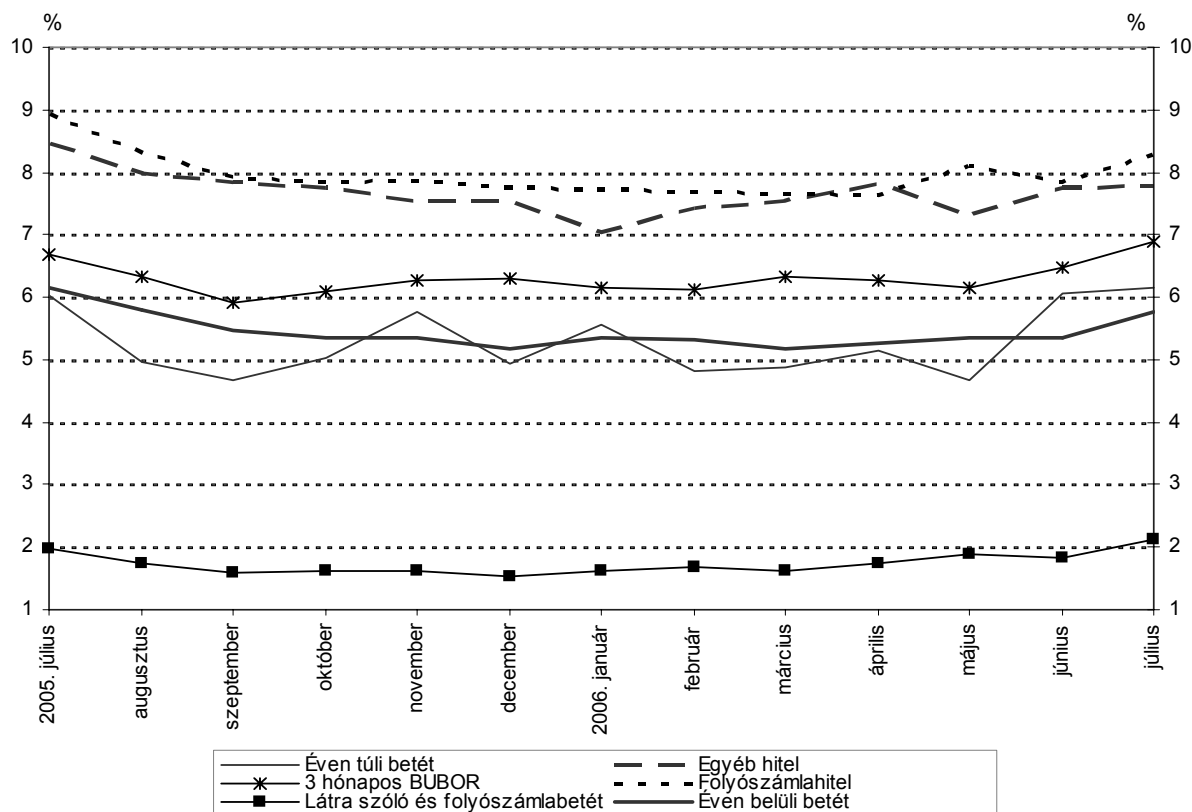

2006. júliusban a változó kamatozású vagy legfeljebb 1 éves kamatfixálású lakáscélú hitelek új szerződéseinek értéke 0,8 milliárd forinttal 5,2 milliárd forintra, az eurohiteleké 0,2 milliárd forinttal 0,4 milliárd forintra, a svájci frankban denominált hiteleké pedig 0,1 milliárd forinttal 45,6 milliárd forintra csökkent.

2. Nem pénzügyi vállalatok

2.1. A forinthitelek és forintbetétek adatai

12. ábra: A nem pénzügyi vállalatokkal kötött forinthitel- és forintbetét-szerződések havi átlagos kamatlábai és a BUBOR

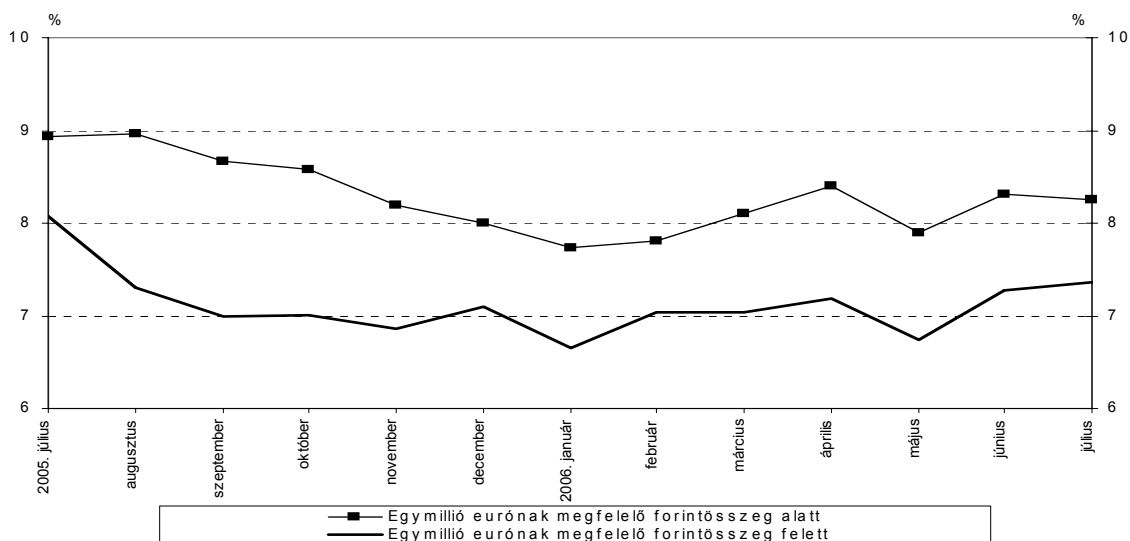

A **nem pénzügyi vállalatok** forintban denominált hiteleinek és betéteinek kamatlábai a Bubor növekedését követve 2006. június óta enyhén emelkedtek.

A nem pénzügyi vállalatok **folyószámlahiteleinek** átlagos kamatlába 2006. júliusban kamatlábváltozás miatt 46 bázisponttal 8,29%-ra emelkedett; a folyószámlahiteleken kívüli **hiteleké** pedig 3 bázisponttal 7,78%-ra módosult. A folyószámlahiteleken kívüli változó kamatozású vagy legfeljebb 1 éves kamatfixálású hitelek új szerződéseinek értéke júliusban 8,9 milliárd forinttal 167,3 milliárd forintra, az éven túli kamatfixálású hiteleké pedig 4,5 milliárd forinttal 11,9 milliárd forintra emelkedett.

Az éven belüli **betétek** átlagkamatlába 42 bázisponttal 5,77%-ra emelkedett, az éven túli betéteké pedig 10 bázisponttal 6,16%-ra módosult. A lekötött betétek új szerződéseinek értéke júliusban 1445,7 milliárd forintot tett ki, amely 132,5 milliárd forinttal magasabb az előző havi értéknél. A látra szóló és folyószámlabetétek átlagos kamatlába kamatlábváltozás következtében 29 bázisponttal 2,12%-ra emelkedett.

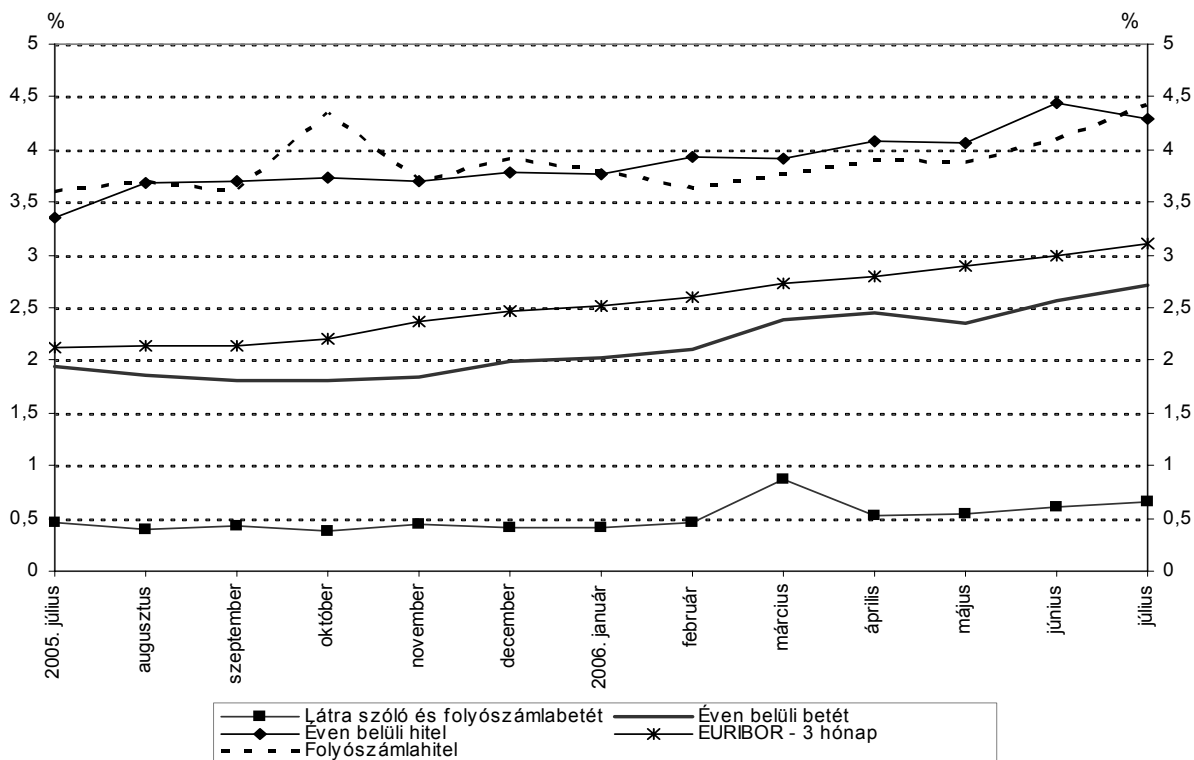
13. ábra: A nem pénzügyi vállalatok forinthiteleinek átlagos kamatlába a hitel összege szerint

A nem pénzügyi vállalatoknak nyújtott egymillió eurónak megfelelő forintösszeg alatti⁴ összegű nem folyószámla forinthitelek átlagos kamatlába júliusban 5 bázisponttal 8,26%-ra, az egymillió eurónak megfelelő forintösszeg felettieké pedig 9 bázisponttal 7,36%-ra változott.

2.2. Az eurohitelek és eurobetétek adatai

14. ábra: A nem pénzügyi vállalatokkal kötött eurohitel- és eurobetét-szerződések havi átlagos kamatlábai és az EURIBOR

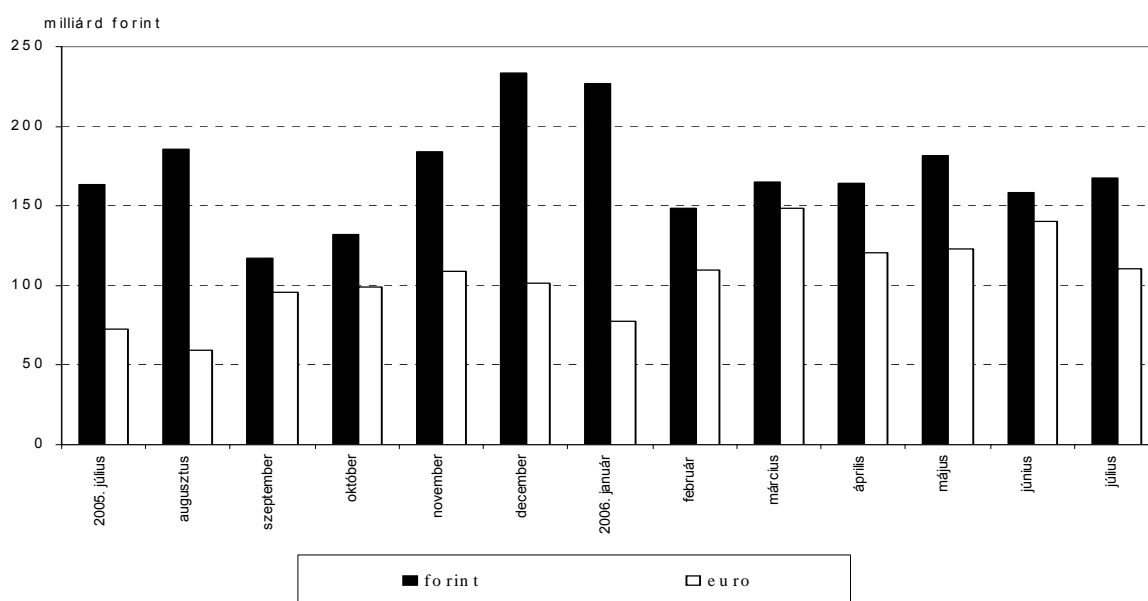
A **nem pénzügyi vállalatok** euróban denominált hiteleinek és betéteinek átlagos kamatlábai az Euribor növekedési tendenciáját követve az elmúlt évben szinte folyamatosan emelkedtek.

⁴ Az egyedi hitelek forintösszegének átszámítása euróra a hónap utolsó napján érvényes MNB középárfolyamon történik. A közölt kamatlábak csak a forinthitelekre vonatkoznak, ezért az egyébként forintban nyújtott és nyilvántartott hitelek utólagos átszámítása történik euróra. Az átszámítás azért szükséges, hogy az Európai Központi Bank és az eurozóna országainak adataival összehasonlíthatóvá váljanak a kamatlábak.

A nem pénzügyi vállalatok euróban denominált **folyószámlahiteleinek** átlagos kamatlába 2006. júliusban 33 bázisponttal 4,43%-ra emelkedett; a folyószámlahiteleken kívüli változó kamatozású vagy legfeljebb 1 éves kamatfixálású **hiteleké** pedig 14 bázisponttal 4,29%-ra módosult. A folyószámlahiteleken kívüli változó kamatozású vagy legfeljebb 1 éves kamatfixálású hitelek új szerződéseinek értéke 2006. júliusban 110,3 milliárd forintot tett ki, amely 30,0 milliárd forinttal alacsonyabb az előző havi értéknél.

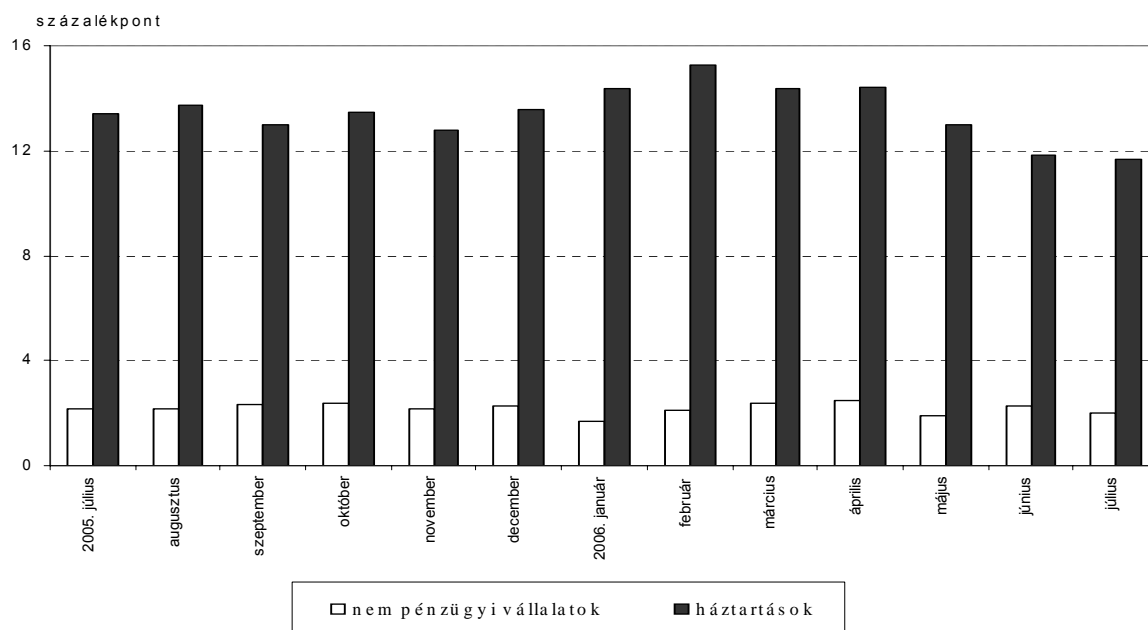
A nem pénzügyi vállalatok euróban denominált látra szóló és folyószámlabetéteinek átlagos kamatlába 4 bázisponttal 0,66%-ra; az éven belüli lekötésű eurobetétek átlagkamatlába pedig 14 bázisponttal 2,71%-ra módosult. Az éven belüli lejáratra lekötött betétek új szerződéseinek értéke 315,7 milliárd forinttal 656,1 milliárd forintra csökkent.

15. ábra: A nem pénzügyi vállalatokkal kötött változó kamatozású vagy legfeljebb 1 éves kamatfixálású forint- és eurohitelek új szerződéseinek értéke

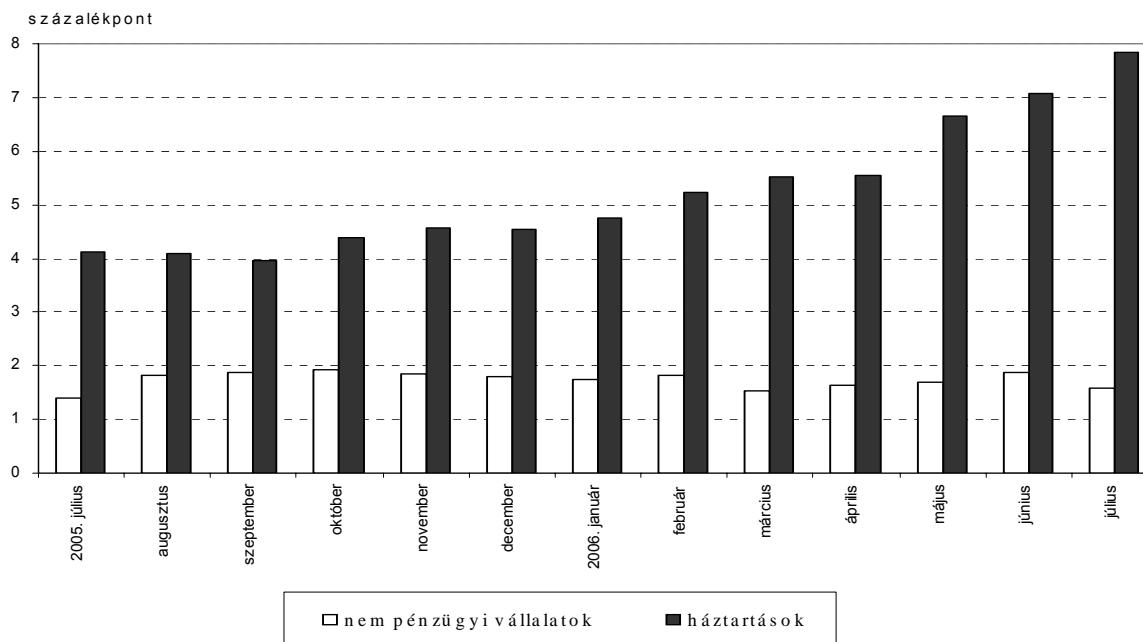
3. A hitel- és betéti kamatlábak különbsége

16. ábra: A nem pénzügyi vállalatok és a háztartások forint hitel és forint betét kamatlábainak különbsége

A háztartási szektor esetében a fogyasztási hitelek és az éven belüli lejáratra lekötött betétek átlagkamatlábai közötti különbség 2006. júliusban 11,84 százalékpontból 11,63 százalékpontra csökkent. A nem pénzügyi vállalatok hitelei és betétei között jelentősebb súllyal szereplő éven belüli lejáratok esetén az átlagkamatlábak közötti különbség 2,29 százalékpontból 2,00 százalékpontra csökkent.

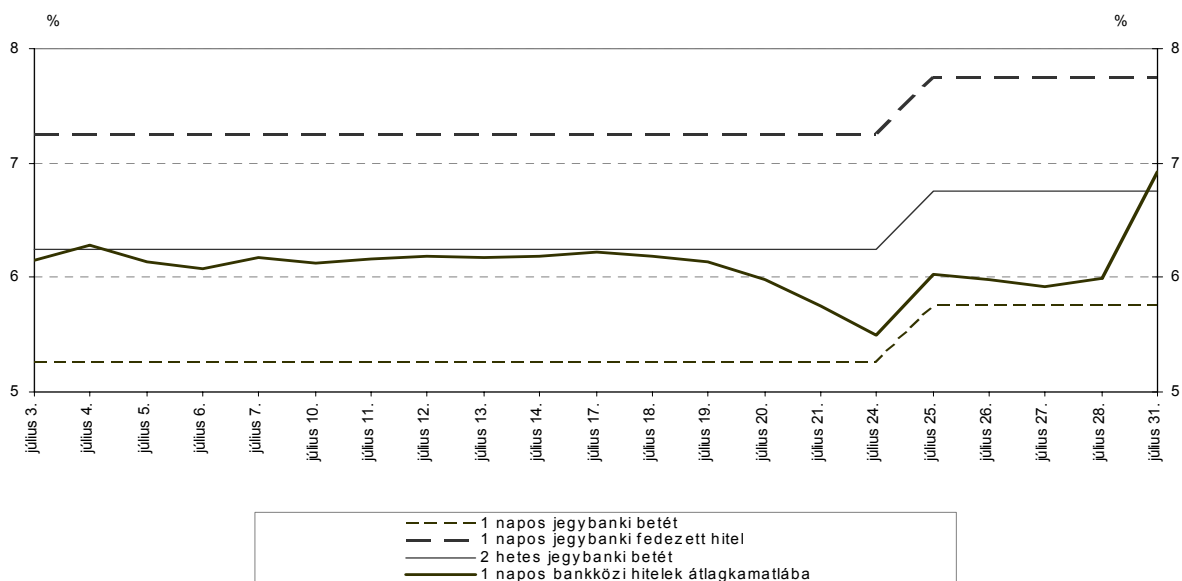
17. ábra: A nem pénzügyi vállalatok és a háztartások eurohitel és eurobetét kamatlábainak különbsége

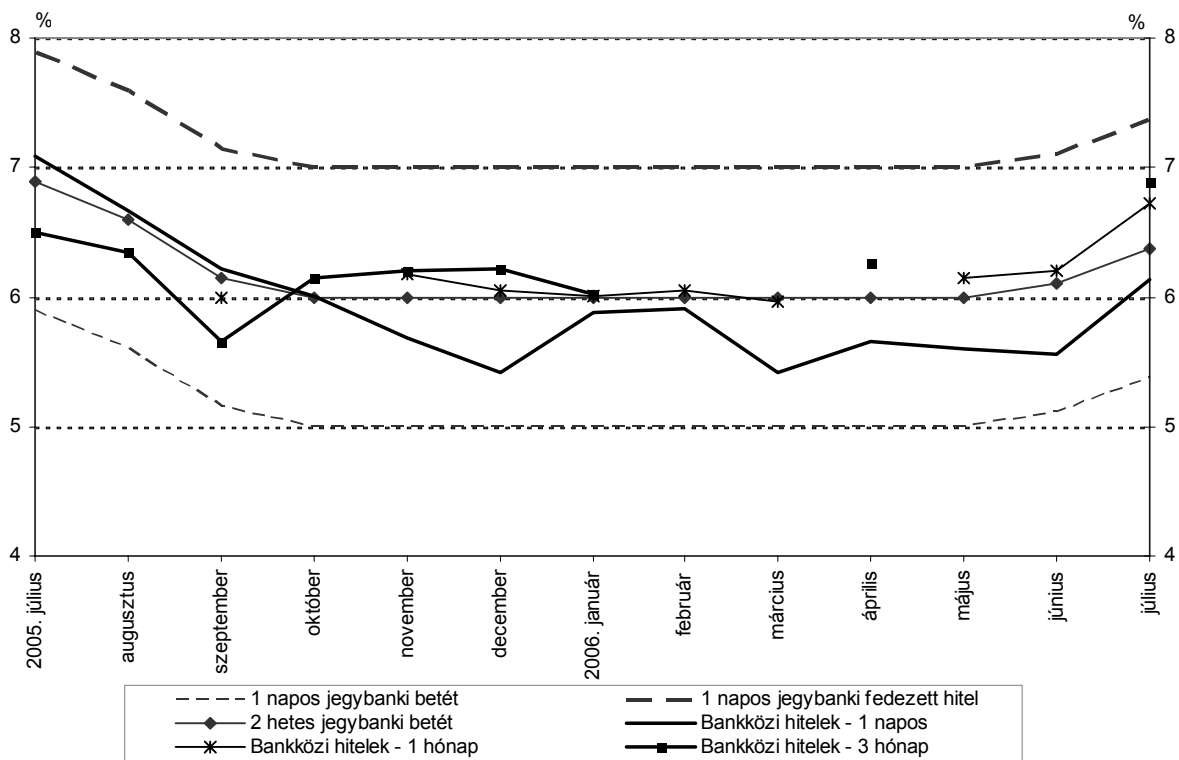
A háztartási szektor esetében a változó kamatozású vagy legfeljebb 1 éves kamatfixálású euróban denominált fogyasztási hitelek és az éven belüli lejáratra lekötött eurobetétek átlagkamatlábai közötti különbség 7,09 százalékpontból 7,83 százalékpontra emelkedett. A nem pénzügyi vállalatok változó kamatozású vagy legfeljebb 1 éves kamatfixálású euróban denominált hiteleinek és éven belüli lejáratú eurobetéteinek átlagkamatlábai közötti különbség 1,87 százalékpontból 1,59 százalékpontra csökkent.

4. A bankközi fedezetlen forintkihelyezések adatai

18. ábra: A jegybanki kamatlábak és a bankközi forintpiac átlagkamatlábai 2006 júliusában

19. ábra: A bankközi forintpiac és a jegybank átlagkamatlábai

A **bankközi forintpiacon** 2006. júliusban 2459,7 milliárd forint volt a forgalom, amely 375,0 milliárd forinttal alacsonyabb az előző havi értéknél. Az egynapos bankközi hitelek forgalommal súlyozott átlagkamatlába júniushoz viszonyítva 57 bázisponttal 6,13%-ra, az 1 hónapos lejáratú bankközi kihelyezések átlagos kamatlába 52 bázisponttal 6,72%-ra emelkedett. 2006. júliusban a 3 hónapos lejáratú bankközi kihelyezések átlagos kamatlába 6,90%-ot tett ki. 2006. májusban és júniusban nem volt 3 hónapos lejáratú bankközi kihelyezés.

A hónap egyes napjaira vonatkozó bankközi kamatok külön kérésre hozzáférhetők az MNB Külső kommunikációs önálló osztályán. A részletes átlagkamatlábak, valamint a vonatkozási időszakban kötött új szerződések összege, amelyet az MNB az átlagkamatlábak számításához használ, valamint a hó végi állományokkal súlyozott kamatlábak szintén megtalálhatók az MNB honlapján, az alábbi elérési útvonalon:

http://www.mnb.hu/engine.aspx?page=mnbhu_statistikai_idosorok

IX. Deviza-, pénz és tőkepiac

Budapest, 2006. augusztus 29.

MAGYAR NEMZETI BANK
STATISZTIKA

Módszertani megjegyzések

2006. évtől kezdődően az adatszolgáltatói terhek mérséklése céljából mintavételes technikát alkalmaz az adatszolgáltatói kör megállapításánál. A minta kiválasztásának alapjául az adatszolgáltatói populáció homogén rétegekre való felbontása szolgált. Ennek eredményeképpen megváltozott az adatszolgáltatói kör összetétele és csökkent az adatszolgáltatók száma.

Az adatszolgáltatói kör változása az átlagkamatlábak alakulását általában nem befolyásolta, csak azon konstrukciók esetében (pl. 10 éven túli lejáratú lakáscélú hitelek), ahol 2005-ben kevés számú adatszolgáltató jelentett egymástól jelentős mértékben eltérő adatokat. Itt az adatszolgáltatói kör változása felerősítette az összetétel-változás hatását.

A bankközi forintpiaci ügyletek adatai mellett — a sajtóközleményben a hitelintézetek által a nem pénzügyi vállalatokkal (S.11) valamint a háztartásokkal szemben alkalmazott hitel- és betéti kamatlábak; továbbá az ezen szektorok részére nyújtott hitelek, valamint a tőlük elfogadott betétek új szerződéseinek összesített értékei szerepelnek. A kamatstatisztika esetében a „háztartások”-ba a háztartások szektora (S.14) mellett beleértjük a háztartásokat segítő nonprofit intézmények szektorát (S.15) is. A hitelintézetek körébe tartoznak a lakástakarékpénztárak is, amelyek alacsony kamatlábú betéteket fogadnak el a háztartási és nem pénzügyi vállalati ügyfelektől, és a piaci szintnél lényegesen alacsonyabb kamatozású — lakáscélú — hiteleket nyújtanak.

A közleményben publikált átlagkamatok képzése többlépcsős folyamat, az aggregálási szinteket a következő táblázat szemlélteti:

Aggregálási (átlagképzési) szintek	Aggregálási (átlagképzési) szint megnevezése	Ki végzi az aggregálást?
4	Adatszolgáltatókra képzett átlagos kamatláb	Magyar Nemzeti Bank
3	Az adatszolgáltató összes termékének átlagos kamatlába (pl. fogyasztási hitel)	adatszolgáltató
2	Egy termék átlagos kamatlába (pl. áruvásárlási hitel)	adatszolgáltató
1	Egyedi szerződés kamatlába	adatszolgáltató

Az átlagos kamatláb változását az egyedi kamatlábak változása és az összetétel megváltozása együttesen okozza. A két tényező közül az átlagkamatlábak változásában jelentősebb szerepet játszó hatást említjük a sajtóközleményben (kamatláb-változás/összetétel-hatás).

A fenti táblázat mutatja, hogy az MNB-nek jelentett kamatlábak is átlagkamatlábak, tehát az MNB csak az adatszolgáltatónkénti átlagkamatlábakra tudja szétválasztani a kamatláb-változás és az összetétel-változás hatását. A legfelső aggregálási szinten kapott kamatláb-változás tehát csak azt jelenti (amennyiben az MNB nem rendelkezik kiegészítő információval), hogy az adatszolgáltatónkénti átlagkamatlábak módosulása okozta a bankrendszeri szintű átlagkamatláb megváltozását. Az egyes adatszolgáltatóknál az átlagkamatláb azonban szintén változhat összetétel-hatás következtében, vagyis amiatt, hogy a konstrukciók között és/vagy az egyes konstrukciókon belül arányeltolódás van. Az egyes adatszolgáltatóknál történt összetétel-változás illetve a tényleges kamatláb-változás mértékéről az MNB-nek általában nincs információja.

A közleményhez kapcsolódó internetes idősorokban megtalálható a fogyasztási hitelek felhasználási cél szerinti további bontása a következő kategóriákra:

- Személyi hitel
- Gépjármű vásárlási hitel
- Szabad felhasználású jelzáloghitel⁵
- *Áruvásárlási és egyéb hitel⁶*

A közleményben szereplő kamatlábak közötti különbségek kiszámítása kerekítés nélküli adatok alapján történik, ezért a különbségek eltérhetnek a publikált kerekített kamatlábakból számítható különbségektől.

1., 7. ábra

a) A fogyasztási, lakáscélú valamint az egyéb hitelek esetében a közölt átlagos kamatlábak az új szerződésekre, míg a folyószámlahitelek esetében a kamatláb a hó végi állományra vonatkozik, ezért az első három kategóriánál az új szerződések értékét, míg a folyószámlahiteleknél a hó végi állomány értékét használjuk súlyként az átlagkamat képzésénél. Az átlagos kamatláb nem tartalmazza a rossznak minősített hitelek kamatlábat.

b) Az egyéb hitelek közé tartoznak többek között az egyéni vállalkozók vállalkozási célú hitelei, valamint a nem fogyasztási illetve a nem lakáscélú hitelek.

c) A háztartások fogyasztási és lakáscélú hitelei esetében közöljük a tőketörlesztésen felül adódó összes fizetési kötelezettséget magába foglaló hitelköltség mutatót is. Az MNB által közölt hitelköltség mutató számítási szabálya megegyezik a 41/1997. Kormányrendeletben meghatározott teljes hiteldíj mutatóéval, de minden fogyasztási és lakáscélú hitelre kiterjed futamidőtől függetlenül.

2., 3., 4., 5., 7, 8, 9, 14. ábra

A hitelek új szerződéses adatai esetében az eredeti lejárat szerinti bontás helyett a kamatfixálás szerinti bontást alkalmazzuk. A kamatfixálás azt jelenti, hogy a hitelszerződésben mennyi időre rögzített előre a kamatláb. A "változó kamatozás vagy legfeljebb 1 éves kamatfixálás" kategóriába kerül az összes változó kamatozású hitel, valamint a fix kamatozású hiteleknek az a része, ahol a kamatlábat az eredeti szerződésben legfeljebb egy évre rögzítik.

4., 5. ábra

a) A lakáscélú hitelek súlyozott átlagkamatlába tartalmazza a piaci kamatozású és az államilag támogatott hitelek adatait. Az államilag támogatott hitelek kamatlába az állami támogatás mértékét is tartalmazza. Az adatszolgáltatók az eszközoldali kamattámogatásos hitelek kamatlábat úgy korrigálják, hogy az ügyfelekkel szemben felszámított kamatlábhoz hozzáadják az állami támogatás mértékét. A forrásoldali kamattámogatásos hitelek esetében a hitelek futamidejéhez legközelebb eső állampapír-piaci referenciahozam és a kapott bankközi forrás kamatlábjának különbségét számítják hozzá az ügyfelekkel szemben felszámított kamatlábhoz. A lakáscélú hitelek kamatlába így függ a pénz- és tőkepiaci hozamok változásától is.

b) 2003. januártól a hitelek új szerződéses adatai esetében az eredeti lejárat szerinti bontás helyett a kamatfixálás szerinti bontást alkalmazzuk. A kamatfixálás azt jelenti, hogy a hitelszerződésben mennyi időre rögzített előre a kamatláb. A "változó kamatozás vagy legfeljebb 1 éves kamatfixálás" kategóriába kerül az összes változó kamatozású hitel, valamint a fix kamatozású hiteleknek az a része, ahol a kamatlábat az eredeti szerződésben legfeljebb egy évre rögzítik.

c) A 10 éven túli lejáratú lakáscélú hitelek esetében 2006. januártól az adatszolgáltatók kiválasztási módszerében végrehajtott változtatás jelentősen befolyásolta az átlagkamatlábat és az átlagos hitelköltség mutatót is. A módszertani változás következtében a lakástakarékpénztárak súlya jelentősen csökkent ezen konstrukció esetében, amelyet viszonylag kevés bank nyújt. A 2006. januártól közölt magasabb átlagkamatláb jobban tükrözi a piaci helyzetet, mert az 6%-os kamatlábon nyújtott lakástakarékpénztári hitelek nehezebben hozzáférhetőek, mint a bankok által nyújtott drágább konstrukciók.

⁵ A forint, euro és svájci frank esetében is 2005. januártól gyűjtünk adatot a szabad felhasználású jelzáloghitelekről.

⁶ Csak a forint áruvásárlási és egyéb fogyasztási hitelekre gyűjtünk adatot.

6, 7. ábra

A lekötött betétek átlagos kamatlábát az új szerződések értékével, míg a látra szóló és folyószámlabetéteket a hó végi állományokkal súlyozva számoljuk ki. A lekötött betéteket az eredeti lejárat alapján soroljuk be az egyes kategóriákba.

8. ábra

Az évesített kamatláb a kamatfizetés gyakoriságát is figyelembe vevő mutató. Amennyiben csak évente egyszer lenne kamatfizetés, az évesített kamatláb megegyezne a szerződéses kamatlábbal. A hitel- és betétszerződések többségénél azonban egy évnél gyakrabban van kamatfizetés, ezért az évesített kamatláb kismértékben meghaladja a szerződéses kamatlábat. Amennyiben a kamatfizetés egy évnél ritkábban lenne, az évesített kamatláb alacsonyabb lenne a szerződéses kamatlábnál.

Például egy 10%-os éves kamatlábból számított évesített kamatláb havi rendszeres kamatfizetés esetében 10,5%, féléves kamatfizetés esetében pedig 10,3%.

12, 14. ábra

A lekötött betétek átlagos kamatlábát az új szerződések értékével, míg a látra szóló és folyószámlabetéteket a hó végi állományokkal súlyozva számoljuk ki. Ezért a folyószámlahiteleken kívüli hiteleknél az új szerződések értékét, míg a folyószámlahiteleknél a hó végi állomány értékét használjuk súlyként az átlagkamat képzésénél. Az átlagos kamatláb nem tartalmazza a rossznak minősített hitelek kamatlábát.

13. ábra

Az egyedi hitelek forintösszegének átszámítása euróra a hónap utolsó napján érvényes MNB középárfolyamon történik. A közölt kamatlábak csak a forinthitelekre vonatkoznak, ezért az egyébként forintban nyújtott és nyilvántartott hitelek utólagos átszámítása történik euróra.